

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ФАКУЛЬТЕТУ ДИЗАЙНУ СЕРЕДОВИЩА
НА 2021-2026 РОКИ**

Затверджено рішенням Вченої ради
факультету Дизайну середовища
протокол №5 від 05.12.2021 р.

Харків
2021

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стратегія розвитку факультету Дизайну середовища ХДАДМ на 2021-2026 роки розроблена відповідно до Конституції України, Закону України від 5 вересня 2017 р. № 2145-УІІ «Про освіту», Закону України від 1 липня 2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту», Закону України від 26 листопада 2015 р. № 848-УІІІ «Про наукову і науково-технічну діяльність», Закону України від 14 вересня 2006 р. № 143-У (в ред. Закону України від 2 жовтня 2012 р. № 5407-УІ «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», Постанови Кабінету Міністрів України від 22 листопада 2017 р. № 912 «Про затвердження Порядку та критеріїв надання закладу вищої освіти статусу національного, підтвердження чи позбавлення цього статусу», Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», інших нормативно-правових актів у галузі освіти і науки, Статуту ХДАДМ, Стратегії розвитку ХДАДМ на 2020-2025 рік.

Місія факультету Дизайну середовища полягає в тому, щоб, використовуючи новітні освітні технології та досягнення науки, готувати компетентних фахівців для здійснення ефективних розробок з архітектури та дизайну середовища в різних сферах суспільної діяльності в умовах глобалізації, активно брати участь у використанні новітніх архітектурних та мистецьких знань з метою розвитку людського потенціалу та підвищення конкурентоспроможності українського архітектурного та дизайнерського продукту.

II. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ФАКУЛЬТЕТУ НА 2021-2026 РОКИ

Подальший розвиток ХДАДМ, необхідність впровадження нових інноваційних методів та технологій надання якісних знань студентам, наявні внутрішні та зовнішні проблеми, орієнтація на впровадження системи управління якістю, прагнення до значного підвищення якості та ефективності функціонування зумовлює потребу в стратегічному плануванні діяльності факультету в цілому.

В основу розробки концептуальних положень стратегічного розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності факультету Дизайн середовища покладено головні принципи розбудови сучасної вищої освіти, закріплені у ст. 6 Закону України «Про освіту», ст. 3 Закону України «Про вищу освіту», як-то:

- сприяння сталому розвитку суспільства шляхом підготовки конкурентоспроможного людського капіталу та створення умов для освіти упродовж життя;
- доступність вищої освіти, у тому числі для осіб із особливими потребами;
- цілісність і наступність системи освіти;
- забезпечення якості вищої освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення розвитку автономії закладів вищої освіти та академічної свободи учасників освітнього процесу;
- підтримка академічної доброчесності;
- гарантування академічної свободи;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- продовження міжнародної інтеграції та інтеграції системи вищої освіти України у європейський освітній простір, за умови збереження і розвитку досягнень та прогресивних традицій національної вищої школи;
- забезпечення розвитку академічної мобільності учасників освітньої діяльності;
- наступність процесу здобуття вищої освіти;
- відкритість формування структури й обсягу освітньої та професійної підготовки фахівців з галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 Дизайн та галузі знань 19 Архітектура та будівництво спеціальності 191 Архітектура та містобудування, а також освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 022 Дизайн;
- розширення можливостей для здобуття вищої освіти та освіти упродовж життя;
- визначення збалансованої структури та обсягу підготовки фахівців з вищою освітою

з урахуванням потреб особи, інтересів держави, територіальних громад і роботодавців, всіх стейкхолдерів.

На сучасному етапі розвитку факультету Дизайн середовища ХДАДМ доцільно окреслити такі чинники, які безпосередньо чи опосередковано впливають на його діяльність:

- посилення конкуренції між закладами вищої освіти за відповідні сегменти ринку освітніх послуг, а також зовнішньої конкуренції з боку зарубіжних закладів вищої освіти;
- зниження попиту на освітні послуги як наслідок складної демографічної ситуації в Україні, зростання контингенту з низьким рівнем доходів, неспроможного сплачувати за навчання, зростання структурного безробіття;
- підвищення вимог споживачів освітніх послуг до їхньої якості, що обумовлено зростанням свободи вибору закладів вищої освіти;
- динамічність змін в освітньому процесі, що орієнтує на скорочення термінів упровадження нових освітніх послуг;
- диференціація освітніх послуг, що є наслідком збільшення вимог споживачів освітніх послуг, необхідність впровадження нових підходів до розробки та реалізації освітніх програм підготовки фахівців з галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 Дизайн та з галузі знань 19 Архітектура та будівництво спеціальності 191 Архітектура та містобудування;
- обмежені можливості держави щодо матеріальної та фінансової участі у забезпеченні розвитку академії та факультету;
- відсутність прямого замовлення з боку регіональних установ та підприємств освітніх послуг, підготовки фахівців певного освітнього рівня; обмеженість підтримки інноваційної діяльності академії в регіоні.

III. СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ ФАКУЛЬТЕТУ НА 2021-2026 РОКИ

Стратегічна мета факультету, як і академії в цілому, полягає в тому, щоб розвинути та закріпити провідні позиції, спрямовані на задоволення потреб громадян, суспільства і держави в якісній мистецькій освіті, підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі архітектури, розвиток наукових досліджень, посилення ролі інноваційного складника в діяльності факультету та його інтеграції до європейського і світового освітнього простору, успішне проходження процедури акредитації освітньо-професійної програми другого ОКР за галуззю знань 19 Архітектура та будівництво спеціальності 191 Архітектура та містобудування.

Для досягнення цієї мети передбачена реалізація таких **стратегічних завдань**, як-то:

- Модернізація, удосконалення та гармонійний розвиток освітньої, наукової, виховної діяльності відповідно до вимог сьогодення, унормованих в актах національного законодавства та міжнародно-правових документах, надання наукових та освітніх послуг у регіоні та державі, забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців з галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 Дизайн та з галузі знань 19 Архітектура та будівництво спеціальності 191 Архітектура та містобудування;

1. Забезпечення інноваційних підходів до розвитку факультету в усіх сферах його діяльності.

2. Розробка ефективних механізмів і форм управління факультетом. Розвиток інформатизації в освітньому, науковому процесах та в управлінні факультетом. Впровадження й удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освітніх послуг та освітньої діяльності, а також системи управління факультетом.

3. Реалізація кадрової політики щодо поліпшення якісного складу науково-педагогічних працівників, підвищення рівня кваліфікації, зокрема й щодо володіння іноземною фаховою мовою та професійної компетентності викладачів, омолодження кадрового потенціалу.

4. Забезпечення розвитку наукової діяльності факультету.

5. Активізація інтеграції в європейський освітній простір. Впровадження кращого зарубіжного досвіду у діяльності факультету. Нарощування активності факультету в організації міжнародного фахового співробітництва, мобільності викладачів та студентів.

6. Розвиток та підтримка студентського самоврядування, забезпечення гарантій його

діяльності.

7. Удосконалення інфраструктури та розвиток матеріально-технічної бази з метою забезпечення подальшого поліпшення умов проведення освітнього процесу, наукової діяльності, виховної роботи.

IV. ОСНОВНІ СТРАТЕГІЧНІ ПОКАЗНИКИ, ЯКІ НЕОБХІДНО ДОСЯГНУТИ ФАКУЛЬТЕТУ ДИЗАЙНУ СЕРЕДОВИЩА ДО 01.09.2026 р.

1. Забезпечення кількості осіб, що навчаються, в обсязі, необхідному для задоволення потреб регіону в кадрах фахівців з галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 Дизайн та з галузі знань 19 Архітектура та будівництво спеціальності 191 Архітектура та містобудування;

2. Утримання контингенту осіб, які навчаються на першому, другому рівнях освіти з галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 Дизайн та з галузі знань 19 Архітектура та будівництво спеціальності 191 Архітектура та містобудування;

3. Забезпечення укомплектованості штатного складу кафедр факультету науково-педагогічними працівниками з відповідними науковими ступенями та вченими званнями у кількості, що відповідає вимогам ліцензійних та акредитаційних процедур. Станом на 2025 рік кадровий склад факультету включає: докторів наук, професорів – 2; кандидатів наук, доцентів – 9; кандидатів наук, старших викладачів – 7; викладачів – 3; доцентів – 1; старших викладачів – 3. Підвищення якісного складу науково-педагогічних працівників передбачається шляхом збільшення кількості кандидатів наук, доцентів на 5 осіб та кандидатів наук – на 1 особу.

4. Забезпечення сталого функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти відповідно до національних і європейських стандартів (ESG), із впровадженням механізмів постійного моніторингу та вдосконалення освітніх програм.

5. Інтеграція факультету до єдиного інформаційно-освітнього середовища академії з повною автоматизацією ключових управлінських, освітніх і наукових процесів

6. Збільшення обсягу фінансування науково-дослідної діяльності факультету шляхом участі у національних і міжнародних грантових програмах, конкурсах наукових проєктів та розвитку партнерства з бізнесом і громадським сектором.

7. Зростання кількості об'єктів інтелектуальної власності, створених співробітниками та здобувачами освіти факультету, не менше ніж на 25%

8. Збільшення на 10% кількості участі викладачів і студентів факультету у міжнародних наукових конференціях, а також здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

9. Підвищення наукометричних показників науково-педагогічних працівників, зокрема індексу Гірша за рахунок системного збільшення кількості та якості публікацій, їх цитованості та представленості у провідних міжнародних виданнях.

10. Збільшення кількості наукових публікацій співробітників факультету у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах даних Scopus і Web of Science.

11. Підвищення кількості студентів-переможців всеукраїнських та міжнародних конкурсів, наукових змагань та олімпіад. Організація та проведення всеукраїнських студентських фахових конкурсів на базі академії

12. Впровадження практики англomовного викладання дисциплін шляхом впровадження англomовних освітніх компонентів для англomовних програм підготовки здобувачів освіти.

13. Інституціоналізація академічної мобільності як невід'ємної складової освітнього процесу із забезпеченням стабільного функціонування програм вихідної та вхідної мобільності для здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників.

14. Активізація зусиль факультету щодо залучення іноземних громадян у студентський контингент факультету.

15. Активне впровадження цифрових технологій у навчальний процес, зокрема

використання сучасних програмних засобів проектування та моделювання

16. Розширення співпраці з територіальними громадами, органами місцевого самоврядування та бізнес-середовищем через реалізацію науково-прикладних проєктів у сфері дизайну середовища, що мають соціальну та економічну значущість.

V. ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ФАКУЛЬТЕТУ ДИЗАЙНУ СЕРЕДОВИЩА НА 2021-2026 РОКИ

I. Вдосконалення організаційних засад та системи управління

1. Підвищення ефективності управління факультетом шляхом науково обґрунтованої оптимізації та збалансування функціонального розподілу завдань, повноважень і відповідальності між структурними підрозділами та посадовими особами, а також розвитку інституційної автономії на засадах підзвітності та управлінської відповідальності.

2. Подальший розвиток демократичних засад управління на основі вдосконалення діяльності колегіальних і дорадчих органів та залучення до управління активу науково-педагогічних працівників, органів студентського самоврядування.

3. Формування ефективної системи інформаційної відкритості та комунікації шляхом забезпечення системного інформування внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів про діяльність факультету через офіційні цифрові ресурси, включаючи вебсайт академії та інші електронні платформи, із постійним удосконаленням їх функціональності та змістового наповнення.

4. Оптимізації системи документообігу в академії та впровадження електронного документообігу.

5. Розширення та систематизація взаємодії зі стейкхолдерами освітньо-професійних програм через формування сталої партнерської мережі із залученням органів державної влади, місцевого самоврядування, бізнес-середовища та інших роботодавців з метою узгодження змісту підготовки фахівців із актуальними потребами ринку праці.

6. Розвиток корпоративної культури факультету як інтегрованої системи цінностей, норм і професійних практик, спрямованої на формування позитивного іміджу, підтримку інноваційної активності, зміцнення академічної репутації та забезпечення конкурентоспроможності у національному та міжнародному освітньому середовищі.

II. Освітня діяльність

1. Забезпечення суспільної затребуваності підготовки фахівців у галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 022 Дизайн та з галузі знань 19 Архітектура та будівництво спеціальності 191 Архітектура та містобудування на базі ХДАДМ на основі системного моніторингу ринку праці, аналізу динаміки професійних вимог і компетентнісних моделей, а також врахування стратегічних потреб регіонального та національного розвитку

2. адаптація змісту освітнього процесу відповідно до сучасних тенденцій розвитку дизайну, архітектури та суміжних галузей, із впровадженням компетентнісного, міждисциплінарного та практикоорієнтованого підходів до підготовки здобувачів вищої освіти.

3. Забезпечення рівного доступу до освітньо-професійних програм факультету для різних категорій населення, включаючи осіб з особливими освітніми потребами.

4. Удосконалення базових засад освітнього процесу на основі інтеграції науки, освіти та професійної практики шляхом в напрямку органічного поєднання науки, освіти і практики шляхом:

- активізації наукової роботи студентів;
- залучення студентів до до реалізації науково-дослідних проєктів розробки і виконання науково-дослідної тематики;
- створення умов для проектної діяльності, введення до навчальних планів годин на розробку, апробацію та публічний захист проектних рішень і захист проєктів;
- запровадження та реалізація принципів дуальної форми здобуття освіти;
- підвищення якості та ефективності виробничої практики

студентів;

- систематичного залучення провідних фахівців-практиків, представників управлінського та професійного середовища до експертизи освітніх програм, викладання окремих дисциплін, участі у підсумковій атестації здобувачів освіти, а також проведення професійно-орієнтованих заходів (майстер-класів, круглих столів, воркшопів);

5. Модернізація змісту освітнього процесу через:

- оновлення змісту навчальних програм підготовки, навчально-методичного забезпечення;

- продовження роботи з адаптації платформи Classroom, розширення спектру її застосування в освітньому процесі;

- широке впровадження інноваційних авторських курсів;

- розширення переліку спектру вибірових освітніх компонентів дисциплін;

- впровадження в освітній процес сучасних педагогічних технологій навчання включаючи активних, інтерактивних, ігрових, проблемно-орієнтовні методи. та інших сучасних інноваційних технологій, форм і методів підготовки;

- сприяння розробці та впровадженню англійських освітніх програм і курсів як інструменту інтеграції у міжнародний освітній простір

- активне залучення до навчально-виховного процесу і науково-дослідницької роботи провідних вчених, фахівців-практиків та представників професійного середовища організацій та установ, практиків;

- підвищення якості освіти на основі розширеного використання інформаційних та телекомунікаційних технологій для розвитку нових інноваційних форм і методів навчання, в тому числі дистанційної освіти. зокрема дистанційної та змішаної освіти

6. Забезпечення якості професійної підготовки шляхом:

- удосконалення системи забезпечення навчання та викладання, неухильного дотримання норм мовного законодавства під час освітнього процесу на рівнях кафедр і факультету;

- оновлення змісту навчальних програм підготовки, навчально-методичного забезпечення;

- розширення співпраці з органами студентського самоврядування в напрямку удосконалення освітнього процесу; адаптації першокурсників до системи навчання у ХДАДМ;

- створення сприятливих організаційно-педагогічних умов для безперервного професійного розвитку та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, зокрема через участь у стажуваннях, тренінгах і міжнародних освітніх програмах;

- впровадження системи мотивації науково-педагогічних працівників факультету на основі професійного рейтингу; участь в оновленні системи рейтингів (на рівнях факультет-кафедра-викладач); впровадження системи мотивації науково-педагогічних працівників на основі прозорих критеріїв професійного рейтингу, а також удосконалення багаторівневої системи оцінювання діяльності (факультет–кафедра–викладач);

- розширення функціонування системи забезпечення академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти і професорсько-викладацького складу факультету;

- організація зустрічей із випускниками факультету для підвищення мотивації навчання учасниками освітнього процесу; організація системної взаємодії з випускниками факультету, включаючи проведення зустрічей, професійних заходів і менторських програм, спрямованих на підвищення мотивації здобувачів освіти та посилення їх професійної орієнтації.

7. Впровадження системи залучення абітурієнтів до складу студентів ХДАДМ через:

- систематичне здійснення професійно-орієнтаційної роботи;

- популяризація освітньої діяльності факультету шляхом проведення майстер-класів; відкритих лекцій, презентацій і демонстраційних заходів

- розвиток партнерства (співпраця) з освітніми установами середньої загальної освіти і вищими навчальними закладами, органами виконавчої влади, місцевого самоврядування, державних центрів зайнятості, молодіжними організаціями та проведення рекламно-

інформаційної кампанії;

- участь у організації та проведенні підготовчих курсів.
- реалізації комплексних інформаційно-комунікаційних заходів, включаючи профорієнтаційні кампанії та просування освітніх програм у цифровому середовищі;

III. Наукова діяльність

1. Активізація наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності кафедр факультету Дизайну середовища.
2. Формування нових та всебічна підтримка міждисциплінарних наукових груп, що виконують комплексні наукові розробки зі спеціальностей 022 Дизайн та 191 Архітектура та містобудування.
3. Участь у розробці та реалізації культурно-мистецьких і науково-прикладних проєктів, у тому числі на комерційній основі, із забезпеченням високого рівня їх науково-методичного, технологічного та проєктного супроводу.
4. Вдосконалення взаємозв'язків та взаємодії науково-педагогічних працівників факультету із суб'єктами господарювання для виявлення їхніх потреб у наукових розробках та впровадження розробок у практику шляхом укладання договорів на виконання науково-технічних розробок.
5. Розширення співпраці з освітніми закладами України та зарубіжжя з питань проведення спільних досліджень, обміну досвідом наукової роботи, проведення наукових конференцій та інших заходів національного та міжнародного наукового співробітництва шляхом реалізації спільних дослідницьких проєктів, проведення наукових заходів, обміну досвідом і підвищення рівня інтеграції у світовий науковий простір.
6. Збільшення кількості НПП факультету Дизайну середовища, що приймають участь у міжнародних наукових конференціях; підвищення наукового рівня їх доповідей. Активізація участі студентів у міжнародних наукових конференціях і виставках.
7. Реалізація комплексного підходу до роботи з обдарованою студентською молоддю, інформування та залучення студентів до участі в Міжнародних студентських олімпіадах, Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, інших освітньо-наукових конкурсах.
8. Активізація науково-дослідної роботи студентів та магістрів, забезпечення наукової спрямованості бакалаврських та магістерських робіт, залучення кращих студентів до участі у виконанні прикладних досліджень.
9. Моніторинг і аналіз інформації про наявні конкурси проєктів; аналіз національних і міжнародних пріоритетів у розвитку освіти й науки; аналіз потенціалу міжнародних угод про співробітництво, укладених академією.
10. Сприяння функціонуванню та використанню системи запобігання та виявлення академічного плагіату на рівні спеціалізованих вчених рад та наукових фахових видань України, всіх результатів наукових досліджень учасників освітньо-наукового процесу.

IV. Розвиток міжнародних зв'язків та співробітництва

1. Покращення міжнародного профілю факультету:
 - поетапне впровадження англomовних курсів;
 - систематичне просування профілю факультету в соціальних мережах.
2. Розширення міжнародного партнерства в рамках академічного співробітництва:
 - залучення іноземних фахівців до проведення гостьових лекцій, круглих столів тощо
 - ініціювання спільних освітніх і наукових проєктів, спрямованих на інтеграцію у міжнародний освітньо-науковий простір.
3. Інтенсифікація міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників шляхом розширення участі у програмах академічного обміну, стажуваннях і міжнародних освітніх ініціативах

V. Основні перспективні напрями виховної роботи

1. Удосконалення нормативних документів, положень щодо виховної роботи, культурно-масових заходів та діяльності органів студентського самоврядування.
2. Підвищення відповідальності факультету та органів студентського самоврядування у прийнятті управлінських рішень щодо змісту й форм виховної роботи, розподілу стипендій (академічних, іменних, матеріальної підтримки обдарованої молоді), місць у гуртожитках, відрахування студентів, переведення їх на держбюджетні місця та поновлення на навчання.
3. Продовження роботи з формування загальної культури, загальнолюдських цінностей, патріотизму, здорового способу життя, духовності та поведінки студентів із використанням набутого досвіду, різноманітних форм і методів виховної роботи.
4. Забезпечення національно-патріотичного виховання студентської молоді, примноження традицій академії, формування єдиної спільноти студентства та науково-педагогічних працівників.
5. Подальше поширення серед студентів волонтерського руху, благодійності, участі в акціях милосердя як способу виховання у студентів почуття відповідальності.
6. Моральне та матеріальне заохочення виховного процесу через оголошення подяк, вручення грамот, призначення іменних стипендій. Включення результатів позанавчальної роботи до рейтингу академічної успішності студентів.
7. Забезпечення постійного моніторингу якості виховного процесу на факультету з метою його вдосконалення